RAADSVOORSTEL

zaaknummer:	2012675
afdelingsnaam:	Ruimtelijke Ontwikkeling
steller:	Aernoud Rijntjes
telefoonnummer	+3135629 2402
onderwerp:	Aanwijzingsbesluit verplichte participatie bij BOPA’s

Voorstel

1. De lijst van gevallen waarvoor advies van de gemeenteraad nodig is voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit zoals bedoeld in artikel 16.15a, lid b onder 1 van de Omgevingswet, zoals vastgesteld op 9 maart 2022 (GB22.29) of diens opvolgers, aan te wijzen als gevallen waarvoor participatie van en overleg met derden verplicht is, zoals bedoeld in artikel 16.55, lid 7 van de Omgevingswet.

Planning

Titel	Toelichting	BEELDVORMING	OORDEELSVORMING	BESLUITVORMING
Verplichte participatie bij BOPA's	Het voorstel is een gevolg van de behandeling van het participatiebeleid en de participatieverordening, zoals ook besproken in commissie Bestuur en Economie van 2 september 2026 en nader toegelicht in de collegebrief van 29 september 2026	Rechtstreeks geagendeerd	Rechtstreeks geagendeerd	Gemeenteraad 11 november 2026

Samenvatting

In de collegebrief van 29 september 2026 hebben wij u geïnformeerd over de mogelijkheden om participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA's) te bevorderen. In de brief is aangekondigd dat het college een raadsvoorstel voorbereid om participatie verplicht te stellen bij BOPA's waarbij de raad adviesrecht heeft. Een en ander als gevolg van het door uw raad behandelde en vastgestelde participatiebeleid en -verordening op 8 oktober 2026. Dat voorstel ligt nu voor. De kern van het voorstel is dat bij BOPA's waarin uw raad betrokken is (adviesrecht heeft), de initiatiefnemer verplicht moet participeren.

Inleiding

Een BOPA is aan de orde als een aanvraag om een omgevingsvergunning wordt gevraagd om af te wijken van het Omgevingsplan gemeente Hilversum. Het is aan het college om dan een afweging te maken of kan worden meegewerkt en een BOPA kan worden verleend. Daarbij betrekt het college het gemeentelijke beleid en toetst of sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

In sommige gevallen heeft uw raad een beslissende stem, een adviesrecht. Dat is bepaald in de door u vastgestelde lijst met gevallen waarvoor advies van de gemeenteraad nodig is (zoals bedoeld in artikel 16.15a lid b. onder 1 van de Omgevingswet).

De Omgevingswet stimuleert aanvragers van omgevingsvergunningen om vooraf participatie te organiseren (de buurt te betrekken), maar verplicht het niet. Ook de gemeente stimuleert aanvragers om te participeren. Daarvoor is onder andere een 'routeplanner participatie' gemaakt.

Tijdens de commissievergadering Bestuur en Economie van 2 september 2026 over het participatiebeleid en -verordening is de vraag gesteld hoe de gemeente kan bevorderen dat belanghebbenden worden betrokken bij aanvragen voor een omgevingsvergunning (BOPA). In de collegebrief van 29 september is daarop ingegaan.

Zoals in de collegebrief is toegelicht biedt de Omgevingswet de gemeenteraad de mogelijkheid om participatie verplicht te stellen. Dat is geregeld in artikel 16.55, zevende lid, van de Omgevingswet.

De gemeenteraad heeft al een keuze gemaakt bij welke BOPA's sprake is van een dusdanige impact op de fysieke leefomgeving, dat (bindend) advies van de raad nodig is voor de verlening van een omgevingsvergunning voor een dergelijke BOPA. Voor die gevallen is het wenselijk en passend dat participatie aangescherpt wordt. Het gaat hier immers om een afgewogen

afbakening van ruimtelijke ingrepen die (meer) impact hebben. Daarom wordt voorgesteld deze lijst te gebruiken voor het aanwijzen van verplichte participatie. Omgevingsvergunningen voor BOPA's waarover de raad wil adviseren, worden hiermee ook onderworpen aan verplichte participatie als aanvraagvereiste bij dergelijke BOPA's.

Als participatie verplicht wordt gesteld bepaalt de initiatiefnemer (aanvrager) zelf hoe participatie wordt georganiseerd. De initiatiefnemer moet bij de aanvraag aangeven of participatie heeft plaatsgevonden en toelichten wie betrokken zijn, hoe dit is gebeurd en wat de resultaten waren. Dat wordt dan een 'indieningsvereiste'. Het college kan zo controleren of aan deze aanvraagvereiste is voldaan. Wanneer niet is geparticipeerd of onvoldoende informatie wordt verstrekt, kan het college de initiatiefnemer verzoeken dit alsnog aan te vullen. Zonder deze gegevens kan een aanvraag in beginsel niet in behandeling worden genomen (dat bepaalt artikel 4:5 Algemene wet bestuursrecht).

Er wordt ook voorgesteld om eventuele wijzigingen in de advieslijst automatisch door te vertalen naar de gevallen waarvoor participatie verplicht is.

Probleemstelling/doel

Met dit voorstel worden gevallen aangewezen waarvoor participatie verplicht is bij een BOPA (vergunning voor afwijken van het omgevingsplan).

Argumenten

1. *Alle gevallen waarvoor een bindend advies van de gemeenteraad nodig is voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit als bedoeld in artikel 16.15a lid b onder 1 worden aangewezen voor verplichte participatie.*
   Artikel 16.55, zevende lid, van de Omgevingswet bepaalt dat de gemeenteraad gevallen van activiteiten kan aanwijzen waarvoor participatie en overleg met derden verplicht is voordat een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een BOPA, waarvoor het college van burgemeester en wethouders bevoegd gezag is, kan worden ingediend. Uit oogpunt van rechtszekerheid, helderheid voor initiatiefnemers en administratieve efficiëntie is het gewenst dat de gevallen waarin participatie vooraf verplicht is, samenvallen met de gevallen waarin de gemeenteraad een bindend adviesrecht heeft. Het effect van verplichte participatie bij BOPA's is dat hiermee richting aanvragers/ontwikkelaars het belang van een goede voorbereiding wordt geformaliseerd.
2. *Wijzigen lijst met gevallen adviesrecht betekent ook wijzigen lijst met gevallen verplichte participatie.*

Mocht in de toekomst de ‘lijst met gevallen waarvoor advies van de gemeenteraad nodig is voor een BOPA als bedoeld in artikel 16.15a lid b. onder 1’ (lijst adviesrecht) worden gewijzigd dan worden de gevallen waarvoor verplichte participatie geldt automatisch gewijzigd. Daarvoor is in het besluit een dynamische verwijzing opgenomen (‘of diens opvolgers’). Bij een toekomstige herijking van de advieslijst van de raad bij BOPA's zal centraal staan dat het hierbij om dergelijke BOPA's gaat die dusdanig invloed (kunnen) hebben op de fysieke leefomgeving dat (verplicht) advies van de raad hierbij nodig is. Een toekomstige herijking kan daarom beschouwd worden als een aanscherping van de lijst die Hilversum reeds heeft. Het is dan ook logisch dat de gevallen van verplichte participatie hierop blijven aansluiten. De eerste herijking zal gaan plaatsvinden in 2027 omdat de advieslijsten van Wijdemeren en Hilversum dan worden geharmoniseerd.

Financiën, middelen & capaciteit

Het besluit heeft geen financiële gevolgen.

Communicatie

Het besluit is een gevolg van de behandeling van het raadsvoorstel over het participatiebeleid en -verordening. Het besluit is aangekondigd in de collegebrief van 29 september 2026. Na uw besluit wordt het besluit bekendgemaakt in het Gemeenteblad.

Uitvoering

Na vaststelling wordt het besluit bekendgemaakt in het Gemeenteblad en treedt het in werking.

Burgemeester en wethouders van Hilversum, 27 oktober 2026

de gemeentesecretaris,	de burgemeester,
mr. C.P. Torres Barrera	dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n)